SÄKERHETSDATABLAD
KONSUMENTKEMI

Omarbetad: 2015-10-08 Ersätter datum: 2014-09-16

LIWOL™ SKUM A

1. Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1 - Produkt-beteckning	LIWOL™ SKUM A	**Art.nr:** 116-XXXX **KEMI (Reg.nr):** 513805-2

1.2 - Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från.	**Användningar för ämnet/ blandningen** Skumrengöringsmedel. Halvautomatisk process med avluftning. AISE-P806 Skumrengöringsmedel. Halvautomatisk process utan avluftning. AISE P807 SU 3 - Industriella användningar: Användningar av ämnen som sådana eller i beredningar* på industriella produktionsplatser. PC 35 - Tvätt och rengöringsmedel (inklusive lösningsmedelsbaserade produkter) PROC8b - Överföring av ämne eller beredning (fyllning/tömning) från/till kärl/stora behållare på platser som är särskilt avsedda för detta ändamål. PROC7 - Industriell sprayning PROC10 - Applicering med roller eller strykning (Inbegripet rengöring av ytor) ERC8a - Omfattande spridande användning inomhus av processhjälpmedel i öppna system. **Rekommenderade begränsningar för användningen av ämnet/ blandningen** SU21 - Konsumentanvändningar: Privathushåll (allmänheten = konsumenter)

1.3 - Närmare upplysningar om den som tillhanda-håller säkerhets-datablad.	AB Konsumentkemi Box 134 464 23 Mellerud Besöksadress: Eldaregatan 1 Telefon: 0530-471 90 Internet: www.konsumentkemi.se E-mail: info@konsumentkemi.se
Utarbetat av	AB Konsumentkemi, Mikael Palm

1.4 - Telefon-nummer för nödsituationer.	SOS Alarm: 112 (Begär giftinformation, dygnet runt) Giftinformationscentralen: 08-33 12 31 (Ej akuta fall)

2. Farliga egenskaper

2.1 - Klassificering av ämnet eller blandningen (EG 1272/2008)
Met Corr 1, Skin Corr. 1A, Aquatic Chronic 3, EUH031

2.2 - Märkningsuppgifter

Signalord
Fara

Faroangivelser (H-fraser)
H290 = Kan vara korrosivt för metaller, H314 = Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon,
EUH031 = Utvecklar giftig gas vid kontakt med syra.

Skyddsangivelser (P-fraser)
P280 = Använd skyddshandskar/ skyddskläder/ ögonskydd/ ansiktsskydd.
P301+P330+P331 = VID FÖRTÄRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning.
P303+P361+P353 = VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten/ duscha.
P305+351+338 = VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P310 = Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
P390 = Sug upp spill för att undvika materiella skador.
P405 = Förvaras inlåst.
P501 = Innehållet/ behållaren lämnas till miljöstation eller återvinningscentral i enlighet med lokala och nationella bestämmelser.

Innehåller
Kaliumhydroxid, Natriumhypokloritlösning <5 % aktivt klor, Alkylaminoxider

2.3 - Andra faror
Lösningen är alkalisk och reagerar med starka syror under värmeutveckling och klorgasutveckling. Produkten har ett högt pH-värde vilket kan påverka vattenmiljön med risk för skadliga verkningar för vattenlevande organismer.

3. Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1/ 3.2 - Ämnen/ Blandningar (EG 1272/2008)

Nr	Kemiskt namn CAS-nr/ EC-nr/ REACH-nr	Konc.(vikt%)	Faroklass och Farokategori	Faroangivelser
1	**Kaliumhydroxid** CAS-nr: 1310-58-3/ EC-nr: 215-181-3 REACH-nr: -	5 - 15 %	Met Corr 1 Skin Corr. 1A STOT SE 3	H290 H314 H335
2	**Natriumhypokloritlösning** CAS-nr: 7681-52-9/ EC-nr: 231-668-3 REACH-nr: 01-2119488154-34-XXXX	< 5 % aktivt klor	Skin Corr. 1B Aquatic Acute 1	H314 H400 EUH031
3	**Alkylaminoxider** CAS-nr: 85408-49-7/ EC-nr: 287-011-6 REACH-nr: -	< 5 %	Skin Irrit. 2 Eye Dam. 1 Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 2	H315 H318 H400 H411

Faroklass:	Met Corr 1 = Korrosivt för metaller, Skin Corr. 1A = Frätande på huden, Skin Corr. 1B = Frätande på huden, Skin Irrit. 2 = Irriterande på huden, Eye Dam. 1 = Allvarlig ögonskada, Aquatic Acute 1 = Farligt för vattenmiljön, Akut toxicitet, Aquatic Chronic 2 = Farligt för vattenmiljön, Kronisk toxicitet,
Faroangivelser:	EUH031 = Utvecklar giftig gas vid kontakt med syra, H290 = Kan vara korrosivt för metaller, H314 = Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon, H315 = Irriterar huden, H318 = Orsakar allvarliga ögonskador, H335 = Kan orsaka irritation i luftvägarna, H400 = Mycket giftigt för vattenlevande organismer, H411 = Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Mer information om ingående ämnen

Typ av kemikalie/ ämne:	CMR ämne: Ingår inte/ ej tillsatt i produkten PBT ämne: Ingår inte/ ej tillsatt i produkten vPvB ämne: Ingår inte/ ej tillsatt i produkten
Förklaring:	CMR = Cancerframkallande, mutagena och reproduktionsstörande ämnen. PBT = Persistenta, bioackumulerande och toxiska ämnen vPvB = Mycket persistenta och mycket bioackumulerande ämnen

Information
Blandning av alkalisalter, hypoklorit, komplexbildare, tensider och vatten.

Innehåll i enlighet med (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel.
Nonjoniska tensider < 5 %, Fosfater <5%

4. Åtgärder vid första hjälpen (Ambulans, sjukhus, telefon: 112)

Produkten är registrerad hos Giftinformationscentralen telefon: 08-331231 (Ej akuta fall),
SOS Alarm: Larmtelefon: 112 (Begär giftinformation, Information dygnet runt).

4.1 - Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning
Sök frisk luft. Vid kvarvarande rethosta, irritation eller övriga besvär kontakta läkare och sjukhus.

Kontakt med hud
Mindre skada: Tvätta omedelbart med tvål och mycket vatten. Så länge som huden känns hal/tvålaktig finns kemikalierester på huden. Skölj med vatten tills huden inte känns hal. Vid kvarvarande besvär kontakta läkare. Svårare/ större skada: Se till att omedelbart skölja kroppen med mycket vatten. Kontakta genast läkare. Se till att inte avbryta sköljningen innan professionell hjälp erhålls (ambulans- eller sjukhuspersonal).

Kontakt med ögon
Skölj noggrant med mycket vatten (minst 15 minuter). Håll ögat ordentligt öppet under sköljningen. Kontakta genast läkare. Om möjligt avbryt inte sköljningen förrän professionell personal (ambulans- eller sjukhuspersonal) tar över.

Förtäring
Ge mycket dryck såsom t.ex. vatten eller mjölk. Undvik om möjligt kräkning. Ge aldrig dryck till en medvetslös person. Om personen andas placera personen i stabilt sidoläge så att andningen underlättas. Då kan inte tungan täppa till luftvägarna samtidigt som eventuella uppkastningar eller andra sekret kommer ut genom munnen. Kontakta genast sjukhus eller läkare.

4.2 - De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Akuta effekter	Fördröjda effekter
Inandning: Kortvarig inandning av aerosoldimma/ spraydimma ger upphov till stark irritation av slemhinnor och andningsorgan.	**Inandning:** Långvarig eller ofta upprepad exponering: Besvärande rethosta. Stor risk för bestående frätskador på slemhinnor och andningsvägar.
Hudkontakt: Kortvarig hudkontakt kan ge kraftig smärta och kan ge allvarliga frätskador.	**Hudkontakt:** Fördröjda effekter/ Upprepad och långvarig exponering av huden ger kraftig smärta och allvarliga frätskador.
Kontakt med ögonen: Kortvarig kontakt: Ger intensiv smärta och irritation. Stor risk för bestående synskada.	**Kontakt med ögonen:** Fördröjda effekter: Mycket stor risk för bestående frätskador och blindhet.
Förtäring: Akut: Ger kraftig smärta, hostningar, kräkningar. Även små mängder kan orsaka allvarliga frätskador i mun, matstrupe och mage.	**Förtäring:** Fördröjd effekt: Ger kraftig smärta, hostningar, kräkningar och bestående frätskador på mun, matstrupe och mage.

4.3 - Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs
Vid ögonkontakt krävs omedelbar medicinsk behandling av sjukvårdpersonal.

5. Brandbekämpningsåtgärder (Räddningstjänst, telefon: 112)

Information
Produkten är inte klassificerad som brandfarlig.

5.1 - Släckmedel

Lämpliga släckmedel:	Pulver, alkoholbeständigt skum, koldioxid och eller vatten med spridd stråle. Använd samma släckmedel som för den omgivande branden.
Olämpliga släckmedel:	Inga

5.2 - Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra
Vid kontakt med vissa metaller såsom t.ex. aluminium, zink eller magnesium avger produkten brandfarlig gas (vätgas) som kan antändas av antändningskällor såsom gnistor, eld eller liknande. Värme kan göra att vattnet i produkten avdunstar. När vattnet avdunstat kan ingående ämnen antändas vilket kan leda till att giftiga gaser (t.ex. nitrösa gaser, klorgas, väteklorid) frigörs.

5.3 - Råd till brandbekämpningspersonal
Används skyddskläder, skyddshandskar, skyddsglasögon och ansiktsskydd. Mindre bränder kan släckas med hjälp av ovanstående utrustning. Större bränder skall alltid släckas av brandbekämpningspersonal med särskild skyddsutrustning.

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 - Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer
Använd skyddshandskar, skyddskläder, skyddsglasögon och visir. Mer information se punkt 8 i säkerhetsdatabladet.

6.2 - Miljöskyddsåtgärder
Bör hindras från att komma i kontakt med avlopp i större mängd. Valla in med jord, sand eller liknande. Samla upp spillet med absorberingsmedel av typ diatomit (kiselgur, kiseldioxid). Större mängder spill skall alltid hanteras av Räddningstjänsten.

6.3 - Metoder och material för inneslutning och sanering
Mindre mängder spolas bort med vatten. Större mängder samlas upp och hanteras som avfall. Avfall kan samlas upp genom uppsugning och förvaras i plastemballage (Polyeten - PE). Efter uppsamling av spill spolas kemikalierester bort med vatten. Särskild avfallshantering krävs enligt lokala eller nationella regler.

6.4 - Hänvisning till andra avsnitt
Se avsnitt 1 för kontaktinformation vid nödsituation.
Se avsnitt 8 för information om personlig skyddsutrustning.
Se avsnitt 13 för information om avfallshantering.

7. Hantering och lagring

7.1 - Försiktighetsmått för säker hantering

Råd för säker hantering
Ordna med tillräcklig luftväxling och/eller utsug i arbetslokaler. Vid sprutning/ sprayning av brukslösning finns risk för stänk och aerosolbildning. Använd processventilation/ punktutsug och personlig skyddsutrustning enligt punkt 8 i säkerhetsdatabladet.

Råd för god hygien
Förvaras åtskilt från livsmedel och djurfoder. Ta av förorenade kläder och skyddsutrustning innan förtäring/ eller måltid intas. Tvätta händerna före raster och efter arbetstidens slut.

7.2 - Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet
Förvaras svalt och mörkt i originalemballage. Vid frostfri lagring i obruten förpackning är produkten hållbar i minst 6 månader. Produkten innehåller Natriumhypokloritlösning, vilken är temperaturkänslig och ljuskänslig. Vid temperaturer över rumstemperatur eller vid påverkan av solljus bryts Natriumhypokloriten ned snabbare, vilket innebär att hållbarheten på produkten försämras.

7.3 - Specifik slutanvändning
SU 3 - Industriella användningar: Användningar av ämnen som sådana eller i beredningar* på industriella produktionsplatser.
PC 35 - Tvätt och rengöringsmedel (inklusive lösningsmedelsbaserade produkter)
PROC8b - Överföring av ämne eller beredning (fyllning/tömning) från/till kärl/stora behållare på platser som är särskilt avsedda för detta ändamål.
PROC7 - Industriell sprayning
PROC10 - Applicering med roller eller strykning (Inbegripet rengöring av ytor)
ERC8a - Omfattande spridande användning inomhus av processhjälpmedel i öppna system.

Klassificering av produkt i brukslösning (Hälsoaspekter)
Dosering:
10 %-ig lösning: H315, H319 – Irriterar huden. Orsakar allvarlig ögonirritation.

5 %-ig lösning: Brukslösningen är inte klassificerad som hälsofarlig.

1 %-ig lösning: Brukslösningen är inte klassificerad som hälsofarlig.

Ovanstående information skall vara till vägledning för användaren vid hantering av produkt i brukslösning. Detta utesluter inte att produktens brukslösning kan uppfattas olika av personer som hanterar produkten. Användaren skall försäkra sig om att lokaler, ventilation, utrustning och övrig hantering är lämplig vid användning av produkt. Rekommenderad skyddsutrustning återfinns under punkt 8 i säkerhetsdatabladet.

8. Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1 - Kontrollparametrar

Kemiskt namn	CAS-nr	Gränsvärde	Hänvisning
Kaliumhydroxid	1310-58-3	1 mg/ m^3 (NGV) 2 mg/ m^3 (TGV)	AFS 2011:18
Klor	7782-50-5	1,5 mg/ m^3 (NGV) 3 mg/ m^3 (TGV)	AFS 2011:18

8.2 - Begränsning av exponeringen
Ordna med tillräcklig luftväxling och/eller utsug i arbetslokaler. Arbetsplats och arbetsmetoder skall utformas så att direktkontakt med produkten minimeras. Utrustning för ögonsköljning och nöddusch för kroppssköljning skall finnas på arbetsplatsen. Tillse genom interna rutiner i företaget att spolvätska avsedd för ögonsköljning är tempererad ca 20 - 30º. Nöddusch med temperaturvakt och tempererat vatten (ca 30 - 37º) rekommenderas vid hantering av frätande produkter.

Andningsskydd
Sörj för god ventilation. Vid otillräcklig ventilation kan andningsskydd såsom t.ex. helmask med gasfilter B (grå) och/ eller dammfilter P2 väljas.

Handskydd
Vid långvarig eller upprepad hudkontakt bör lämpliga skyddshandskar av typ Butylgummi, Naturgummi, Neoprengummi , Nitrilgummi, Polyeten (PE) eller Polyvinylklorid (PVC) användas. Den mest lämpliga handsken skall tas fram i samarbete med handskleverantören som kan meddela handskmaterialets genombrottstid.

Ögonskydd/ Ansiktsskydd
Använd tättslutande skyddsglasögon i kombination med visir vid arbete med frätande produkter. Skyddsglasögon skyddar ögonen och visiret skyddar ansiktet.

Hudskydd
Använd personliga skyddskläder av lämpligt plastmaterial.

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 – Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende	vätska	**Smält-/stelningspunkt [°C]**	ca 0°C
Färg	gulaktig	**Kokpunkt [°C]**	ca 100°C
Densitet	ca 1,170 kg/ liter	**Flampunkt [°C]**	ej tillämpligt
Lukt	kloraktig	**Tändtemperatur [°C]**	ej tillämpligt
pH (koncentrat)	ca 13,7	**Explosionsgränser. [%]**	ej tillämpligt
pH (lösning)	ca 12,5 vid 1%-ig lösning	**Ångtryck**	ej tillämpligt
Viskositet	tunnflytande	**Brännbarhet**	ej brännbar
Löslighet i vatten	helt löslig	**VOC-halt**	0 g/ liter

9.2 - Annan information
Ingen ytterligare information är tillgänglig för produkten.

10. Stabilitet och reaktivitet

10.1 - Reaktivitet
Vid kontakt med vissa metaller såsom t.ex. aluminium, zink eller magnesium avger produkten brandfarlig gas (vätgas) vilken kan antändas av antändningskällor såsom t.ex. gnistor, eld eller liknande. Reagerar under kraftig värmeutveckling med syror. Vid kontakt med syror bildas giftig klorgas.

10.2 - Kemisk stabilitet
Inga kända omvandlingsprodukter bildas vid rekommenderade lagrings- och hanteringsförhållanden.

10.3 - Risken för farliga reaktioner
Reagerar under kraftig värmeutveckling med syror. Vid kontakt med syror bildas giftig klorgas.

10.4 - Förhållanden som skall undvikas
Blanda inte produkten med andra rengöringsmedel eller kemiska produkter. Undvik kontakt med lättmetaller såsom t.ex. aluminium, magnesium eller zink (galv).

10.5 - Oförenliga material
Kontakt med lättmetaller såsom t.ex. aluminium, magnesium eller zink (galv).

10.6 - Farliga sönderdelningsprodukter
Vid brand eller upphettning bildas giftiga gaser (t.ex. nitrösa gaser, klorgas, väteklorid)

11. Toxikologisk information

11.1 - Information om de toxikologiska effekterna
Informationen nedan är baserad på erfarenhet, ingående komponenters toxikologiska egenskaper, information från leverantörer samt information från litteratur (databaser, tidskrifter mm).

Akut toxicitet

Ämne	Toxicitet (Oralt råtta)
Liwol Skum A	>2000 mg/ kg (Beräknat värde)

Akuta effekter	Fördröjda effekter
Inandning: Kortvarig inandning av aerosoldimma/ spraydimma ger upphov till stark irritation av slemhinnor och andningsorgan.	**Inandning:** Långvarig eller ofta upprepad exponering: Besvärande rethosta. Stor risk för bestående frätskador på slemhinnor och andningsvägar.
Hudkontakt: Kortvarig hudkontakt kan ge kraftig smärta och kan ge allvarliga frätskador.	**Hudkontakt:** Fördröjda effekter/ Upprepad och långvarig exponering av huden ger kraftig smärta och allvarliga frätskador.
Kontakt med ögonen: Kortvarig kontakt: Ger intensiv smärta och irritation. Stor risk för bestående synskada.	**Kontakt med ögonen:** Fördröjda effekter: Mycket stor risk för bestående frätskador och blindhet.
Förtäring: Akut: Ger kraftig smärta, hostningar, kräkningar. Även små mängder kan orsaka allvarliga frätskador i mun, matstrupe och mage.	**Förtäring:** Fördröjd effekt: Ger kraftig smärta, hostningar, kräkningar och bestående frätskador på mun, matstrupe och mage.

12. Ekologisk information

12.1 - Toxicitet
Produkten innehåller Kaliumhydroxid vilken ger ett högt pH-värde. Ett högt pH-värde har akuttoxisk effekt på vattenlevande organismer. pH-värde >9 har frätande effekter på fisk.

Ämne	LC_{50} (Fisk)	EC_{50} (Daphnia)	EC_{50} (Alg)
Kaiumhydroxid	80 mg/ liter (96h)	-	-
Natriumhypoklorit	<0,03 – 0,6 mg/ liter (96h, olika arter)	0,141 mg/ liter (48h)	0,026 mg/ liter (96h, olika arter)
Alkylaminoxider	1-10 mg/ liter (96h)	1-10 mg/ liter (48h)	<1 mg/ liter (72h)

12.2 - Persistens och nedbrytbarhet

Ämne	Nedbrytbarhet	Metod
Kaliumhydroxid	Ej tillämpbart på oorganiska ämnen	.
Natriumhypoklorit	Ingående natriumhypoklorit sönderdelar till syrgas och kloridjoner i vattenmiljö.	.
Alkylaminoxider	>60 %	OECD 301

12.3 - Bioackumuleringsförmåga

Ämne	Bioackumuleringsförmåga
Kaliumhydroxid	Bedöms ej vara bioackumulerande
Natriumhypoklorit	Bedöms ej vara bioackumulerande
Alkylaminoxider	Bedöms ej vara bioackumulerande

Produkten bedöms ej vara bioackumulerbar.

12.4 - Rörlighet i jord
Produkten är vattenlöslig och sprids lätt i vattenmiljö. Ingående Natriumhypoklorit sönderdelar till syrgas och kloridjoner i vattenmiljö. Sönderdelningen påskyndas av solljus, värme och i närvaro av vissa metaller.

12.5 - Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen
PBT- eller vPvB-ämnen ingår ej.

12.6 - Andra skadliga effekter
Produkten innehåller fosfater och kan härigenom bidra till övergödning av vattendrag om avloppsvattnet inte går ut via kommunala reningsverk. Detta utesluter dock inte att tillfälliga större utsläpp eller ofta upprepade mindre utsläpp kan ha störande eller skadlig inverkan på miljön.

13. Avfallshantering

13.1 - Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt
Spill skall tas omhand som avfall enligt Avfallsförordningen. Avfallskod: 20 01 15 – Basiskt avfall.

Förpackning/ Emballage
AB Konsumentkemi är anslutet till FTI (Förpacknings och Tidnings Insamlingen). För mer information var förpackningsmaterial kan omhändertas se FTI:s hemsida på Internet, www.ftiab.se, eller kontakta FTI:s kundtjänst tel: 0200-880311.

Flaskor/ Dunkar: Tillse att flaskor/ dunkar är väl rengjorda med vatten samt ursköljda innan dessa återlämnas till emballageåtervinningen. Flaskor/ Dunkar med tillhörande kapsyl lämnas till emballageåtervinningen som PLASTFÖRPACKNING. Kartonger: Lämnas till emballageåtervinningen som PAPPERSFÖRPACKNING.

Fat/ Containers: Se till att använda så mycket av innehållet i fatet/containern som möjligt innan avsköljning med vatten av emballaget utförs. Om möjligt skall emballaget vändas så att tillräcklig vinkel på emballaget underlättar omhändertagande av eventuella rester. Skölj sedan ur emballaget med vatten. Låt sköljvattnet avrinna tills emballaget är droppfritt.

14. Transportinformation

Tull registreringsnummer	3402 90

14.1 - UN-nummer, 14.2 - Officiell transportbenämning, 14.3 - Faroklass för transport, 14.4 - Förpackningsgrupp

ADR (Väg) – RID (Järnväg)			
Officiell transport-benämning	FRÄTANDE ALKALISK VÄTSKA N.O.S. (KALIUMHYDROXID OCH HYPOKLORITLÖSNING)		
UN-nummer	1719	**Farligt gods**	Ja
Faroklass för transport	8	**Etikett**	8
Klassificeringskod	C5	**Förpackningsgrupp**	II
Faronummer	80	**Begränsade mängder**	≤1 liter/ innerförpackning och högst 30 kg/ kolli.
Tunnelrestriktionskod	(E)		

IMDG (Sjö)			
Proper ship name	CAUSTIC ALCALI LIQUID N.O.S. (POTASSIUM HYDROXIDE AND HYPOCHLORITE SOLUTION)		
UN-no	1719	**Dangerous gods**	Yes
Class/ division	8	**Label**	8
Packaging group	II	**EMS**	F-A, S-B
Marine Pollutant	No		

14.5 - Miljöfaror
Inte klassificerat som miljöfarlig eller vattenförorenande blandning.

14.6 - Särskilda försiktighetsåtgärder

Tömda emballage (Ej rengjorda emballage)
Emballage som är tömda, men ej rengjorda, skall hanteras som de vore farligt gods. AB Konsumentkemi om klassificering, hantering, etikettering, transporthandlingar mm.

Tömda (Rengjorda emballage)
För emballage som är tömda och rengjorda skall alla etiketter med farosymboler (frätsymboler, flammor, etc) som finns på emballaget avlägsnas eller målas över. Rengjorda emballage skall inte hanteras som farligt gods.

14.7 - Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden
Produkten är inte avsedd för bulktransport.

15. Gällande föreskrifter

15.1 - Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

EU-direktiv/ förordningar

EG 648/2004	-	Tvätt och rengöringsmedel
EG 1907/2006	-	REACH
EG 1272/2008	-	Klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar
EU 453/2010	-	Om ändring av REACH

Nationella bestämmelser

AFS 2011:18	-	Hygieniska gränsvärden
KIFS 2008:2	-	Kemiska produkter och biotekniska organismer
MSBFS 2015:1	-	Transport av farligt gods på väg och terräng (ADR-S)
MSBFS 2015:2	-	Transport av farligt gods på järnväg (RID-S)
TSFS 2013:106	-	Transport till sjöss av farligt gods (IMDG-code)
SFS 2011:927	-	Avfallsförordning

15.2 - Kemikaliesäkerhetsbedömning

Se bifogat Exponeringsscenario.

16. Annan information

Leverantörens anteckningar

AB Konsumentkemi är miljöcertifierat i enlighet med ISO14001 (AAA Certification AB, A3CERT nummer: 465).

Ändringar i säkerhetsdatabladet från föregående version.

Datum	Ändringar i Säkerhetsdatabladet
2013-06-14	Nytt säkerhetsdatablad
2013-09-19	1,2,3,8,9,11,12,16
2013-09-16	1,2,3,4,7,11,13,15,16
2015-10-08	1,2,3,15,16

Bilaga: Exponeringsscenarier

1 - Exponeringsscenario 1 – Industriella användningar (SU3)

SU 3 - Industriella användningar: Användningar av ämnen som sådana eller i beredningar* på industriella produktionsplatser.
PC 35 - Tvätt och rengöringsmedel (inklusive lösningsmedelsbaserade produkter)
PROC7 - Industriell sprayning
PROC8b - Överföring av ämne eller beredning (fyllning/tömning) från/till kärl/stora behållare på platser som är särskilt avsedda för detta ändamål.
PROC10 - Applicering med roller eller strykning (Inbegripet rengöring av ytor)
ERC8a - Omfattande spridande användning inomhus av processhjälpmedel i öppna system.

2.1 - Bidragande scenario (1) som styr miljöexponeringen för ERC8a:

Omfattande spridande användning inomhus av processhjälpmedel i öppna system.

Natriumhypoklorit

Ämne är en unik struktur, Inte hydrofob, Låg potential för bioackumulering.		
Produktegenskaper	Ämnets koncentration i blandning/artikel	Koncentration av ämnet i produkten: 0% - 10%
Använd mängd	Använda mängder inom EU (ton/år)	999999 ton/år
Användningsfrekvens och varaktighet	Kontinuerlig exponering	360 dagar/år
Miljöfaktorer som inte påverkas av riskhantering	Flödeshastighet för mottagande ytvatten	18.000 m3/d
	Utspädningsfaktor (flod)	10
	Utspädningsfaktor (kustområden)	100
Tekniska krav och åtgärder på processnivå (källan) för att undvikanda utsläpp. Tekniska förhållanden och åtgärder på plats för att minska eller begränsa föroreningar, utsläpp i luft och avgivning till mark Organisatoriska åtgärder för att skydda/begränsa utsläpp från anläggningen	Luft	Utsläpp till luften av ämnet kan uteslutas.
	Vatten	Risken från miljöexponeringen drivs på av sötvatten., Släpp inte ut avloppsvatten direkt i miljön., Förhindra utsläpp i avloppssystemet., Behandling av avloppsvatten på anläggningen är nödvändig.
	Jord	Utsläpp av ämnet till jord kan uteslutas.
Villkor och åtgärder i förhållande till avloppsreningsverk	Typ av behandlingsanläggning för avloppsvatten	Kommunal reningsanläggning
	Avloppsvattenreningsanläggningens utsläppshastighet	2.000 m3/d
Förhållanden och åtgärder relaterade till extern hantering av avfall som ska bortskaffas	Avfallsbehandling	Extern behandling och sluthantering av avfall iakttagande av de relevanta lokala och/eller nationella föreskrifterna.

2.2 - Bidragande scenario (2) som styr exponeringen av arbetstagare för PROC7, PROC10

PROC7 - Industriell sprayning, PROC10 – Applicering med roller eller strykning (Inbegripet rengöring av ytor)

Natriumhypoklorit

Produktegenskaper	Ämnets koncentration i blandning/artikel	Täcker in ämnets procentandel i produkten upp till 25 %.
	Fysikalisk form (vid användning)	Vätska, måttlig flyktighet
	Ångtryck	25 hPa
	Processtemperatur	90 °C
Användningsfrekvens och varaktighet	Exponeringsvaraktighet per dag	8 h
	Användningsfrekvens	5 dagar / vecka
Mänskliga faktorer som inte påverkas av riskhanteringen	Kroppsvikt	70 kg
	Respirationsvolym under användningsförhållanden	10 m3/dag
	Lätt aktivitet	
Andra driftsförhållanden som påverkar arbetstagarens exponering	Användning inomhus.	
	Verksamheten förutsetts at uföras vid rumstemperatur, Utomhusanvändning är täckt av det värsta tänkbara inomhus scenario.	
Tekniska krav och åtgärder för att kontrollera spridningen från källan till arbetaren	Se till att det finns en bra standard av allmänventilation (inte mindre än 3 upp till 5 luftutväxlingar per timme). Töm systemet innan utrustningen öppnas och vid underhåll.	
Organisatoriska åtgärder för att förebygga/begränsa utsläpp, spridning och exponering	Se till att inga inandningsbara aerosoler bildas. Regelbunden inspektion och underhåll av utrustning och maskiner. Se till att arbetet inte utförs över huvudhöjd. Sörj för att innesluta utsläppskällan.	
Förhållanden och åtgärder relaterade till personskydd och personlig hygien och hälsobedömning	Använd skyddshandskar/ skyddskläder/ ögonskydd/ ansiktsskydd. I händelse av lukt, gaslarm eller otillräcklig ventilation använd lämpligt andningsskydd Vid farliga rökgaser, använd en tryckluftsapparat som andningsskydd.	
Riskhanteringsåtgärder baseras på kvalitativ riskkarakterisering.		

2.3 - Bidragande scenario som styr exponeringen av arbetstagare för PROC8b

PROC 8b – Överföring av ämne eller beredning (fyllning/ tömning) från/ till kärl/ stora behållare på platser som är särskilt avsedda för detta ändamål.

Natriumhypoklorit

Produktegenskaper	Ämnets koncentration i blandning/artikel	Täcker in ämnets procentandel i produkten upp till 25 %.
	Fysikalisk form (vid användning)	Vätska, måttlig flyktighet
	Ångtryck	25 hPa
	Processtemperatur	90 °C
Användningsfrekvens och varaktighet	Exponeringsvaraktighet per dag	8 h
	Användningsfrekvens	5 dagar / vecka
Mänskliga faktorer som inte påverkas av riskhanteringen	Kroppsvikt	70 kg
	Respirationsvolym under användningsförhållanden	10 m3/dag
	Lätt aktivitet	
Andra driftsförhållanden som påverkar arbetstagarens exponering	Inom-/utomhusanvändning.	
	Verksamheten förutsetts at uföras vid rumstemperatur	
Tekniska krav och åtgärder för att kontrollera spridningen från källan till arbetaren	Se till att det finns en bra standard av allmänventilation (inte mindre än 3 upp till 5 luftutxäxlingar per timme). Töm systemet innan utrustningen öppnas och vid underhåll. Se till att prover tas under inneslutning eller under utsugsventilation.	
Organisatoriska åtgärder för att förebygga/begränsa utsläpp, spridning och exponering	Se till att inga inandningsbara aerosoler bildas. Regelbunden inspektion och underhåll av utrustning och maskiner. Se till att arbetet inte utförs över huvudhöjd. Sörj för att innesluta utsläppskällan.	
Förhållanden och åtgärder relaterade till personskydd och personlig hygien och hälsobedömning	Använd skyddshandskar/ skyddskläder/ ögonskydd/ ansiktsskydd. I händelse av lukt, gaslarm eller otillräcklig ventilation använd lämpligt andningsskydd Vid farliga rökgaser, använd en tryckluftsapparat som andningsskydd.	
Riskhanteringsåtgärder baseras på kvalitativ riskkarakterisering.		

3 - Exponeringsuppskattning och hänvisning till dess källa

Natriumhypoklorit

Miljö

Kvalitativ ansats har används för att konkludera säker användning.

Arbetstagare

Förbättrad REACH Tool (ART model)

Bidragsscenario	Särskilda förhållanden	Exponeringsväg	Exponeringsnivå	RCR
PROC5, PROC8a	---	Arbetstagare - inhalativ, långvarig - lokal irritation	1,25mg/m³	0,81
PROC7	---	Arbetstagare - inhalativ, långvarig - lokal irritation	1,20mg/m³	0,77
PROC9	---	Arbetstagare - inhalativ, långvarig - lokal irritation	0,91mg/m³	0,59
PROC10	---	Arbetstagare - inhalativ, långvarig - lokal irritation	1,00mg/m³	0,65
PROC13	---	Arbetstagare - inhalativ, långvarig - lokal irritation	0,70mg/m³	0,45

Korttidsexponeringen omfattas av bedömningen av långtidsexponeringen. Kvalitativ bedömning vid hudkontakt. Kvalitativ ansats har används för att konkludera säker användning.

4 - Vägledning till nedströmsanvändare för att bedöma om denne arbetar inom de gränser som specificeras av exponeringsscenariot

4.1	**Koncentration av ämnet i blandningen eller varan** Natriumhypoklorit (REACH: 01-2119488154-34-XXXX); <5% aktivt klor

4.2	**Använd mängd i brukslösning** Natriumhypoklorit (REACH: 01-2119488154-34-XXXX): 0,1 ≤ 0,5 % (Vid 10%-ig lösning) Natriumhypoklorit (REACH: 01-2119488154-34-XXXX): <5 % (Koncentrat)

4.3	**Övriga relevanta driftförhållanden vid användning** Användaren skall försäkra sig om att lokaler, ventilation och utrustning är lämplig vid användning av produkt. Rekommenderad skyddsutrustning återfinns under punkt 8 i säkerhetsdatabladet.

4.4	**Processer och verksamheter som omfattas av exponeringsscenariot** Produkten blandas manuellt eller med hjälp av automatisk doseringsutrustning t.ex. keminjektor, kemcentral, skumutrustning, skumspruta eller liknande. Dosering: Produkten användas i brukslösning. Normal rengöring 1 - 5 %.

	Svår rengöring: 5 - 10 %. ”Bakteriologisk nollställning” av ytor. Produkten används från ovanstående brukslösning upp till koncentrat. Applicera produkten bundet i skum. Efterskölj rengjorda ytor med vatten.

Natriumhypoklorit

> Riktlinjerna baserar sig på antagna driftsomständigheter, som möjligtvis inte är användbara för alla uppställningsplatser; p.g.a. detta kan en skalning vara nödvändig för att fastslå lämpliga åtgärdar inom riskmanagement.
> Om skaleringen upptäcker en omständighet med osäker användning (dvs. RCR > 1), krävs det ytterligare RMM eller en företagsspecifik ämnessäkerhetsbedömning.

Förklaringar:
ECETOC TRA – Verktyg för att upprätta säkerhetsrapporter och exponeringsscenarion (www.ecetoc.org/tra).
DNEL-värde: (Derived No-Effect Level, härledd nolleffektnivå) är den exponeringsnivå för ett ämne som människor inte bör utsättas för enligt Reach (EG 2006).

Information från Konsumentkemi

Var vänlig meddela er användning av produkten till AB Konsumentkemi om ni finner att ovanstående exponeringsscenario inte täcker in ert användningsområde. AB Konsumentkemi har då möjlighet att lägga till ett nytt exponeringsscenario som täcker in ert användningsområde.

Skicka informationen till:
AB Konsumentkemi
Box 134
464 23 Mellerud
Tel: 0530-47190
Fax: 0530-471 96
E-mail: info@konsumentkemi.se